

AZ ADAKOZÁS BIBLIAI ELVEI

Dr. Arnold Fruchtenbaum

ARIEL
HUNGARY
bibliatanitasok.hu

BIBLIATANITASOK@GMAIL.COM

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS

- A. A sáfárság és adakozás közötti kapcsolat
- B. Az adakozás mögött meghúzódó igazság
- C. Az adakozás akadályai
 - 1. A tizedről való elképzelés
 - 2. A kegyelmi adakozás félreértelmezése
 - 3. A fogyasztói életforma
 - 4. Adóból levonható igazolások
 - 5. Egyszerű kapzsóság

I. AZ ADAKOZÁS ELVEI

- A. Az alapvető elvek
 - 1. Adakozás, mint az egyén Isten iránti szeretetének mércéje
 - 2. Adakozás, mint az egyén hitének kifejezője
 - 3. A nagyobb adakozás eredménye: nagyobb adomány
 - 4. Az adakozásnak titokban kell történnie
 - 5. Az adakozás hajlandóságot hoz létre a munkára
- B. A II. Korinthus 8:1-15-ben található elvek
- C. A II. Korinthus 9:6-14-ben található elvek

II. AZ ADAKOZÁS MÉRTÉKE

- A. Az ószövetségi elv: a tized
 - 1. A mózesi törvényben említett három tized
 - a. Lévi törzsének támogatása
 - b. Az ünnepek és áldozatok támogatása
 - c. A szegények támogatása
 - d. Összefoglalás
 - 2. A tárház tized
 - 3. A tized fizetését tanító írásrészek
 - a. Újszövetségi írásrészek
 - b. Ószövetségi írásrészek
 - c. Összefoglalás
- B. Az újszövetségi elv: a Lélek által vezetett adakozás
 - 1. Az adakozás új alapja
 - 2. A folyamat
 - a. Rendszeresen
 - b. Egyénileg
 - c. Titokban
 - d. Arányosan
 - e. Összefoglalás
- C. A két elv közötti különbség

III. AZ ADAKOZÁSBAN RÉSZESÜLŐK

- A. A hívő családja
- B. A szolgálat munkája
- C. Zsidó missziók
- D. A bibliatanító
- E. A szükségét szenvedő testvér

BEFEJEZÉS

Mert, bizonyosság vagyok rá, erejük szerint, sőt erejük felett is adakoznak, Sok könyörgéssel kérvén minket, hogy a szentek iránt való szolgálat jótéteményébe és közösségébe fogadjuk be őket.

II. Korinthus 8:3-4

Ezt a témát három fő kategóriában tárgyaljuk: először az adakozás elveit nézzük meg, másodsor az adakozás mértékét, s harmadszor az adakozásban részesülőket.

BEVEZETÉS

Bevezetésként három dolgot említünk meg: elsőként a sáfárság és adakozás közötti kapcsolatot, másodsor az adakozás mögött meghúzódó igazságot, és harmadszor az adakozás akadályait.

A. A sáfárság és adakozás közötti kapcsolat

Az adakozás a sáfárság nagyobb, átfogóbb témájának csupán egy része. A sáfárság egy sokkal szélesebb körű elv, és minden olyan dolog ide számít, amit Isten a hívőknek adott. Mind az anyagi, mind pedig a lelki dolgok ide tartoznak, mint például lelki ajándékok, ismeret, és képességek. A sáfárság átfogó témájában azzal foglalkozunk, hogyan használjuk mindezeket a dolgokat az Úrért és az Úr munkájára.

Az adakozás a sáfárságnak csupán egyik szempontja, amely kifejezetten a pénzügyi dolgokat érinti. A lényege, mit ad Isten a hívőnek, és annak mely része kerül vissza az Úrhoz az ő munkájának támogatására.

Az adakozás kapcsolata a sáfársághoz tehát abban áll, hogy az adakozás része a sáfárság nagyobb, átfogóbb témájának. Ebben a tanulmányban a sáfárság témájával nem annak teljességében foglalkozunk, csupán egyik szempontjával, az adakozás bibliai elvével.

B. Az adakozás mögött meghúzódó igazság

A második, a Jakab 1:17-re alapuló, ezen elv mögött meghúzódó igazság kiemelése. Ebből a versből három dolgot tudhatunk meg. Először is azt, hogy minden Istené. Másodsor, Isten mindenek teremtője, alkotója és adója. Harmadszor, a hívő adakozásakor annak egy részét adja vissza, ami különben is Istenhez tartozik.

A következő alapvető igazságról sosem szabad megfeledkeznünk: amikor a hívő adakozik, annak egy részét adja vissza, ami különben is Istené.

C. Az adakozás akadályai

Bevezetésként a harmadik dolog, amit meg kell említenünk, az adakozás akadályai. Öt akadályt vitatunk meg.

1. A tizedről való elképzelés

Az első akadály, ami visszatartja az embereket a biblikus adakozástól, az a tizedről való elképzelés. Egyesek annyira ragaszkodnak a tizedhez, szerintük csakis a tíz százalékot kell odaadniuk. Amikor bevételük tíz százalékát odaadják, úgy érzik, eleget tettek az Úrral szembeni minden pénzügyi kötelezettségüknek. Ezért a tized fogalma akadály lehet a biblikus adakozásnak.

2. A kegyelmi adakozás félreértelmezése

A második akadály a „kegyelmi adakozás” megértésének hiánya. Mivel sok hívő nem érti a kegyelmi adakozás fogalmát, ez akadállyá válik az adakozásban.

3. A fogyasztói életforma

Az adakozás harmadik akadálya a fogyasztói életforma. A hívők sokszor egyre több időt töltenek a barátaikkal és szomszédjaikkal, és egyre több pénzt költenek anyagi dolgokra, mint az Úr munkájára. Hihetetlen, hogy a fogyasztói életstílusban milyen gyakran válik a „kívánság” hirtelen „szükséggé”. Szükségük van egy új autóra, bár még a régi is jól szuperál; szükségük van egy új TV-re, bár még a régi modell is jól fogja az adást; vagy szükségük van egy filmfelvevőre. Igazság szerint nincs is igazán szükségük egyikre sem.

Természetesen mindenkinek abszolút jogában áll spórolnia arra, amit szeretne, vigyázni kell azzal, nehogy összekeverje a kívánságot a szükséggel. A fogyasztói életforma gyakran arra alapul, amit akarnak, ahelyett, amire szükségük van. Ez az életforma ily módon akadálya lehet az adakozásnak, ha túlzott jelentőséget tulajdonítanak neki.

4. Adóból levonható igazolások

Az adakozás negyedik lehetséges akadálya az, ha az adóból levonható igazolást adnak. Mind amellet vagyunk, hogy az adóból levonható igazolásokat kapjunk. Az Ariel Ministries is bocsát ki ilyen igazolásokat azok számára, akik támogatják munkáját. Az akadály azonban az, hogy egyesek kizárólag olyan célra adakoznak, ahol kapnak az adójukból levonható igazolást az ajándékukért.

Természetesen, ha valaki levonhatja az adójából, amit ad, akkor tegye meg, hiszen így még többet fordíthat az Úr munkájára, mint a „császár” munkájára.

Ennek ellenére előfordulhatnak olyan helyzetek, amikor valakinek adakoznia kellene, de nem kaphat róla az adójából levonható igazolást. Tétélezzük fel, hogy valakire nagy hatást gyakorol egy független misszionárius munkája, aki valami oknál fogva nem tagja egyetlen missziós szervezetnek sem. Ám ez a misszionárius remek munkát végez, és hatékony szolgálattal bír. Talán ne adjunk az ilyen misszionáriusnak egyszerűen azért, mert nem vonhatjuk ezt le a jövedelemadónkból? Bár az adóból levonható igazolások jó dolgok, ha valaki csakis ilyen esetben adakozik, akkor ez akadállyá válhat.

5. Egyszerű kapzsiság

Az adakozás ötödik akadálya az egyszerű kapzsiság. Ez szorosan kapcsolódik az fogyasztói életformához, ám attól függetlenül is fennállhat. Aki sok mindenre vágyik, rendszerint ezeknek a dolgoknak a megvásárlására fordítja az energiáit. A kapzsiság is akadálya lehet az adakozásnak.

A kapzsi ember a Lukács 12:15-ben található elvet követi, amennyiben úgy érzi, hogy az élete *a vagyonnal való bővülködésben van*. Kolossé 3:5 rámutat arra, hogy *a fősvénység bálványimádás, és mindenképpen kerülendő*.

I. AZ ADAKOZÁS ELVEI

Az első fő kategória ebben a tanulmányban az adakozás elvei, amelyet három részben tárgyalunk: először az alapvető elvek, másodszer a II. Korinthus 8:1-5-ben található elvek, s harmadszer a II. Korinthus 9:6-14-ben található elvek.

A. Az alapvető elvek

A biblikus adakozásnak öt alapelve van. Először is, az adakozás az egyén Isten iránti szeretetének mércéje. Másodszer, az adakozás az egyén hitének kifejezője. Harmadszer, a hívő sosem adhat túl sokat Istennek. Negyedszer, az adakozásnak titokban kell történnie. Az ötödik elv pedig az, hogy a hívőnek hajlandónak kell lennie a munkára azért, hogy többet adhasson.

1. Adakozás, mint az egyén Isten iránti szeretetének mércéje

Az első alapelv az, hogy a hívő adakozása az Isten iránti szeretetének mércéje. Ahogyan és amilyen százalékot a hívő ad, gyakran megmutatja Isten iránti szeretetének mértékét. Máté 6:19-21 azt tanítja, hogy a hívőnek a mennyekben kell kincseket elraktároznia, ahol a kincse van, ott van a szíve is. Ha a hívő itt a földön raktároz kincseket, akkor a hívő szíve a földi dolgokon van. Ha a hívő azonban a mennyben gyűjt kincseket, a szíve is mennyei dolgokkal foglalatoskodik.

Ezen felül I. Timóteus 6:17-18 azt tanítja, hogy a gazdagnak *Istenben kell reménykednie*, és készen kell állnia arra, hogy gazdagságából adakozzon. A jómódú hívőknek is emlékezniük kell arra, hogy a reményük nem a gazdagságukban van, hanem az Úr Istenben. Készségesen adniuk kell a gazdagságukból az Úr munkájának támogatására.

I. János 3:17 kijelenti, ha valaki nem adakozik, akkor az a kérdéses, hogy „miképpen marad meg abban az Isten szeretete” Ha valaki nem adakozik, valóban megkérdőjelezhető, hogy Isten szeretete valaha is benne volt-e.

2. Adakozás, mint az egyén hitének kifejezője

A második alapelvet Jakab 2:15-17-ben találjuk: az adakozás a hit kifejezője. Jakab itt azt tanítja, hogy a hívő a cselekedetei által mutatja meg a hitét, s az egyik mód, ahogyan a hitét megmutathatja, az adakozáson keresztül történik. A hívő nem cselekedetek által üdvözülni, ám megváltott állapotát a cselekedetek bizonyítják. Az egyik ilyen cselekedet az adakozás cselekedete.

3. A nagyobb adakozás eredménye: nagyobb adomány

A harmadik alapelv, a hívő sosem adhat túl sokat Istennek, sosem adhat többet, mint amennyit kapott; a nagyobb adakozás eredménye az, hogy több mindent fog kapni. A hívő biztos számíthat erre az Istentől jövő ígéretre. Lukács 6:38 szerint: *adjatok, néktek is adatik*. Filippi 4:15-19 azt tanítja, hogy ha a hívő ad, Isten gondoskodik a szükségeiről; a hívőnek nem kell aggódnia a szükségei felől, mivel Isten gondoskodik mindezekről. Inkább az adakozással kell törődnie, hiszen az adakozás eredménye az, hogy Isten betölti a hívő szükségait.

4. Az adakozásnak titokban kell történnie

A negyedik alapelv az adakozásban az, hogy titokban kell történnie, nem magamutogatásból Máté 6:1-4 szerint. A hívőnek nem szabad kérkednie az adakozásával; titokban kell tartania azt. A gyülekezetben kiadott borítékok ezért biblikusak.

5. Az adakozás hajlandóságot hoz létre a munkára

Az ötödik alapelv az, hogy a hívőnek hajlandónak kell lennie dolgoznia azért, hogy többet adhasson. Apostolok Cselekedetei 20:33-35 azt tanítja, hogy Pál azért dolgozott, hogy adhasson. Efézus 4:28 tanítása szerint másoknak követniük kell Pál példáját.

B. A II. Korinthus 8:1-15-ben található elvek

Az adakozás elveinek második részeként megnézzünk számos olyan elvet az adakozással kapcsolatban, amelyeket ebben a részben találhatunk. Pál ezekben a versekben az elvek megfogalmazása során nyolc pontot emel ki.

Az első pont az, hogy a korinthusiakat intették a macedónok példájának követésére, akik az 1-2. versekben szegénységüket nem használták kifogásként arra, hogy ne adjanak: *Tudtotokra adjuk pedig, atyámfiainak, Istennek azt a kegyelmét, a melyet Macedónia gyülekezeteivel*

közlött. Hogy a nyomorúság sok próbái közt is bőséges az ő öröme és igen nagy szegénységük jószívűségük gazdagságává növekedett.

A macedónok nem voltak jómódú emberek. Az első vers szerint kegyelmi adakozást gyakoroltak, amit később vitatunk meg. Egyelőre annyit jegyezzünk meg, hogy a macedónok által használt módszer nem a tized fogalma volt, hanem kegyelmi adakozás. Ráadásul a második vers felfedi, hogy *igen nagy szegénységükből* hajlandóak voltak bőkezűen adni. Szegénységüket nem használták kifogásként arra, hogy ne adjanak, helyette inkább a kegyelmi adakozást gyakorolták. Igen nagy szegénységükből bőkezűen adtak.

Az adakozás elveiben a második pont az, hogy a 3-4. versek szerint az adakozásra keresendő lehetőségként tekintettek:

Mert, bizonyosság vagyok rá, erejük szerint, sőt erejük felett is adakoznak, sok könyörgéssel kérvén minket, hogy a szentek iránt való szolgálat jótéteményébe és közösségébe fogadjuk be őket.

Ezeknek a hívőknek az adakozás lehetőség volt; az adakozásra úgy tekintettek, mint „megragadandó”, „keresendő” alkalomra. Aktívan keresték az adakozás módjait. A 3. vers szerint *erejük felett* adtak, saját szabad akaratukból. A 4. vers szerint feltárták a szükségeket, és minden tőlük telhetőt megtettek azok megválaszolásáért.

Pál harmadik pontja az 5. versben található: *És nem a miképpen reméltük, hanem önmagukat adták először az Úrnak, és nekünk is az Isten akaratából.*

Az 5. vers miatt voltak képesek azt tenni, amit az 1-4. versben leírtak: „önmagukat adták először az Úrnak”. Amikor az Úrnak odaszánták magukat, érzékenyekké váltak *Isten akaratára*. Isten akaratára volt számukra az adakozás, és adtak is.

A negyedik pont az, hogy az adakozás szeretetük bizonyítéka volt a 6-8. versek szerint:

Hogy kérnünk kellett Titust, hogy a miképpen elkezdette, azonképpen végezze is be nálatok ezt a jótéteményt is. Azért, miképpen mindenben bővölködtök, hitben, beszédben, ismeretben és minden buzgóságban és hozzánk való szeretetben, úgy e jótéteményben is bővölködjetek. Nem parancsképpen mondom, hanem hogy a mások buzgósága által a ti szeretetetek valódiságát is kipróbáljam.

Pál felhívja a korinthusiak figyelmét arra, nem áll szándékában megparancsolni nekik az adakozást. Nem ad apostoli parancsolatot az adakozásra, ám rámutat, hogy ha valóban szeretik Istent, természetes lesz számukra az adakozás. Az adakozás az Isten iránti szeretetük bizonyítéka volt. Itt is cselekedetek által mutatja meg az egyén a hitét, és ebben a szövegösszefüggésben a hitet bizonyító cselekedet az adakozás cselekedete volt.

Pál ötödik pontjában a nagy adakozónak, magának a Messiásnak a példáját említi meg a 9. versben: *Mert ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztusnak jótéteményét, hogy gazdag lévén, szegénnyé lett érettetek, hogy ti az ő szegénysége által meggazdagodjatok.*

A Messiás önmagát adta. Pál rámutat arra, hogy a Messiás a mennyben gazdag volt, ám a megtestesüléskor *szegénnyé lett*. Nem csak az emberré válásával lett szegény, hanem azért is, hogy egy szegény családba született.

Azért volt hajlandó szegénnyé válni, hogy a hívők *meggazdagodjanak*, de ez nem anyagi értelemben vett gazdagság. Pál már elmondta, a korinthusiak nem anyagi értelemben voltak jómódúak, azért tette ezt Jézus (Jézus), hogy lelkileg jómódúvá váljanak. Így Jézus az adakozás legnagyobb példája. A Messiás önmagát adta. A Messiás gazdag volt, de szegénnyé lett azért, hogy a hívők *meggazdagodjanak*.

A hatodik pont az, hogy a 10-11. versekben hajlandóak voltak elkötelezni magukat: *Tanácsot is adok e dologban; mert hasznos az néktek, a kik nemcsak a cselekvést, hanem az akarást is elkezdtétek tavaly óta. Most hát a cselekvést is vigyétek végbe; hogy a miképpen az akarat készsége, azonképpen a végrehajtás is ahhoz képest legyen, a mitek van.*

A hívők hajlandóak voltak kötelezettséget vállalni, amelyet egy éven belül teljesítettek. A „hitbeli ígéret adakozás”, vagy a kötelezettség vállalása biblikus minta, és a korinthusiak is ezt tették. A 10. vers kijelenti, hogy egy évvel korábban hajlandóak voltak kötelezettséget vállalni, és a 11. versben bátorítást kapnak arra, hogy teljesítsék a vállalásukat.

Amikor valaki az Ariel Ministries-ből különböző gyülekezetek konferenciáira látogat, sosem kér a repülőjegy vagy minimális honorárium térítést. Csupán annyit kérnek, hogy egy szabad akaratból adott felajánlást vegyenek az Ariel Ministries részére. Elmagyarázzuk az Ariel Ministries munkáját a gyülekezetnek, és ekkor lehetőséget kapnak arra, hogy havi vállalat tegyenek a szolgálat részére.

Amikor anyagi vállalat tesznek az Ariel Ministries javára, akkor ez nem köztük és a szolgálat, hanem köztük és az Úr között van. Ha Isten gondoskodik az összegről, amelyre elkötelezték magukat, akkor elküldik a szolgálat részére. Ha Isten nem gondoskodik erről az összegről, akkor természetesen nem küldik el. Az azonban semmiképpen nem történhet meg, hogy ezután kéregető levelekkel vagy bármiféle emlékeztetővel zaklatnák őket. Hiszünk abban, hogy amennyiben az adakozás hozzáállásával bírnak, az Úr gondoskodni fog.

A hatodik dolog tehát, amit Pál tanít, az, hogy anyagi vállalat tenni helyes dolog; hajlandónak kell lenni ilyen anyagi kötelezettségvállalásra, és még hajlandóbbnak kell lenni a vállalat teljesítésére, ha Isten megadja.

A hetedik pont, a korinthusiak hajlandósággal adtak a 12. vers szerint: *Mert ha a készség megvan, a szerint kedves az, a mi je kinek-kinek van, és nem a szerint, a mi je nincs.*

Hajlandóságuk az adakozásra *kedvessé* tette ezt Isten előtt. Mindenki, aki készséggel ad, tetszik Istennek, és Isten elfogadja ezt a készséges ajándékot. Ha valaki vonakodva ad, ajándéka így is segítség az ajándék elfogadójának, ám az Úr előtt az ilyen adakozó nem kedves. Isten szempontjából az ilyen ajándék nem elfogadható.

A nyolcadik pont ebben a részben az, hogy az adakozásnak nem szabad elszegényítenie az adakozót, hanem a 13-15. versek szerint az egyenlőségre kell törekedni:

Mert nem úgy, hogy másoknak könnyebbségük, néktek pedig nyomorúságtok legyen, hanem egyenlőség szerint; e mostani időben a ti bőségetek pótolja amazoknak fogyatkozását; Hogy amazoknak bősege is pótolhassa a ti fogyatkozásokat, hogy így egyenlőség legyen; Amint meg van írva: aki sokat szedett, nem volt többje; és aki keveset, nem volt kevesebbje.

Pál nem arra kéri őket, hogy elszegényedjenek; nem azt kéri, hogy saját asztalukról adják oda az enivalót vagy a gyermekeik ruháját. Az adakozást nem az elszegényedésig, hanem az *egyenlőségig* tegyék. A 13. vers kijelenti, hogy adakozásuk miatt nem szegényedhetnek el. Sőt a 14. versben azt mondja, hogy a jövőben a megajándékozottak elégíthetik majd ki az ajándékozó szükségait. Most az adakozó gondoskodik valaki másnak a szükségeiről, de elérkezhet az a nap, amikor az a valaki képes lesz adni az adakozónak. A 15. versben a II. Mózes 16:18-ban található ószövetségi elvet idézi, ami rámutat arra, hogy a pusztai vándorlás során mindenkiről kellően gondoskodtak. Ha a hívők az *egyenlőség* elve szerint adnak, akkor Isten mindnyájunkról gondoskodik, és ellátja a szükségünket.

C. A II. Korinthus 9:6-14-ben található elvek

Az adakozás elvének harmadik része ebben az írásrészben található néhány további elv. Pál itt is nyolc pontot emel ki, amelyek közül néhány ugyanaz, mint az előző részben, néhány pedig új elv.

Az első pont az, hogy az adakozás során az egyén azt aratja, amit vetett a 6. vers szerint: *Azt mondom pedig: Aki szűken vet, szűken is arat; és aki bőven vet, bőven is arat.*

Ha valaki szűken vet, szűken is fog aratni; ha valaki sokat vet, sokat fog aratni. Ez ugyanaz az elv, amelyre korábban rámutattott: az ember sosem adhat többet Istennél, mert ha valaki többet ad, többet is kap.

A második pont a 7. versben található: *Kiki amint eltökélte szívében, nem szomorúságból, vagy kénytelenségből;*

Az ember úgy adjon, ahogyan azt *eltökélte*, saját képessége szerint. Az Apostolok Cselekedetei 11:29-ben hasonló pontot látunk. Az egyének képessége és saját szabad akarata szerint kell adnia, vagy ahogyan eltökélte, eldöntötte. Ahogyan a korábbi rész is rámutatott, amikor valaki *kénytelenségből* vagy *szomorúan* ad, az ajándékuk segít ugyan a megajándékozottnak, ám Isten előtt nem elfogadható ajándék. A hívőknek tehát a képességeik szerint kell adakozniuk és hajlandósággal, *nem szomorúan*.

A harmadik pont a 7. vers második felében van: *mert a jókedvű adakozót szereti az Isten.*

Ez azt jelenti, hogy a hívő *jókedvűen* adjon. Az itt használt görög szó sokkal erőteljesebb, mint a „jókedvű” szó; ennek a görög szónak a jelentése „túláradóan vidám.” A hívőnek túláradó vidámsággal kell adnia; ennyire kellene örülnie annak a lehetőségnek, hogy adhat. Ez a helyes hozzáállás az adakozásban.

A negyedik pont az, hogy Isten gondoskodik az adakozó szükségéről a 8-11. versek szerint: *Az Isten pedig hatalmas arra, hogy rátok árássa minden kegyelmét; hogy mindenben, mindenkor teljes elégségték lévén, minden jótéteményre bőségben legyetek, Amint meg van írva: Szórt, adott a szegényeknek; az ő igazsága örökké megmarad. Aki pedig magot ad a magvetőnek és kenyeret eleségül, ad és megsokasítja a ti vetéseket és megnöveli a ti igazságtoknak gyümölcsét, Hogy mindenben meggazdagodjatok a teljes jószívűségre, amely általunk hálaadást szerez az Istennek.*

Minél többet ad valaki, annál többet kap; minél többet kap valaki, annyival többet adhat. Filippi 4:19 ígérete azt tanítja, hogy Isten megelégti minden szükségünket az ő *dicsősége gazdagsága szerint*. Figyeljük meg, milyen szövegösszefüggésben találjuk ezt az ígéretet: Isten az adakozás összefüggésében gondoskodik az egyén szükségéről. Ha az ember hajlandó adakozni, Isten kielégíti a szükségét, s annak a hívőnek, aki adakozik, nem kell aggódnia a szükségéről az életben. Minél többet ad valaki, annál többet kap azért, hogy még többet adhasson.

Az ötödik pont az, hogy az adakozás az imádat egy formája a 12. vers szerint: *Mert e tisztnek szolgálata nemcsak a szenteknek szükségét elégíti ki, hanem sok hálaadással bőséges az Isten előtt.*

Sokszor abban az értelemben gondolunk az imádatra, hogy dalokat éneklünk az Úrnak, vagy dicsérjük őt. Ezek természetesen részei Isten imádatának, ám az nem csupán ebből áll. Az adakozás tette is Isten imádatának egyik formája. Nem csupán az imádat egyik formája, hanem még több imádatot hív életre, mert az adakozás azoknak a szükségét tölti be, akik az Úr munkájában foglalatostkodnak. Azok, akik ezeket az ajándékokat megkapják, *sok hálaadással* teljesek az Úr előtt, s mivel ők hálát adnak, és Istent dicsérik, Isten imádata is sokasodik.

Minden alkalommal, amikor Isten gondoskodik a szükségünkről az Ariel Ministries-ben, amikor egy ajándék révén ki tudjuk fizetni a béreket, adókat, és számlákat, azt mondjuk: „dicsőség az Úrnak!” Hálát adunk az Úrnak ezekért az ajándékokért, és ez is hozzátesz Isten imádatához.

A hatodik pont ebben a részben az, hogy a hívő adakozása Isten iránti szeretetének bizonyítéka, és dicsőséget szerez Istennek a 13. versben: *Amennyiben e szolgálatnak próbája által dicsőítik az Istent a ti Krisztus evangéliomát valló engedelmisségetekért, és a ti hozzájuk és mindenkhez való adakozó jószívűségetekért.*

Ezt már többször kihangsúlyozta, s ugyanennek a dolognak az újbóli kihangsúlyozása kiemeli a téma fontosságát. Az elv tehát az, hogy a hívő a szeretetét és a hitét a cselekedetei által mutatja meg. Az egyik legnagyobb bizonyítéka annak, hogy a hívő valóban szereti Istent, az

adakozás. Ez a tett dicsőséget szerez Istennek. Nem tudjuk ettől erőteljesebben kihangsúlyozni ezt annak fényében, ahogy az Írás többször megismételte: az adakozás tette az Isten iránti szeretet mértéke.

A hetedik pont az, hogy az adakozás a többi, nem jelenlévő hívővel való közösség egyik formája a 14. versben: *Mikor érettetek könyörögve ők is vágyakoznak utánatok az Istennek rajtatok való bőséges kegyelme miatt.*

A „hívők közösségére” általában úgy gondolunk, mint azokkal a hívőkkel közösségben lenni, akikkel fizikailag is együtt lehetünk. Ennek ellenére e szerint a vers szerint nem csupán ez tartozhat a közösség kategóriájába. Amikor valaki olyan szolgálatnak ad, amely több száz vagy ezer kilométerre van, olyan hívőkkel van közösségben, akik nincsenek jelen az adott pillanatban.

Amikor valaki például az Ariel Ministries-t támogatja, akkor is közösségben van velünk, amikor nem is lát minket. Amikor valaki külföldi missziósmezőn szolgáló misszionáriust támogat Japánban, Kínában, Dél-Amerikában, Afrikában vagy Európában, akárhol is legyenek, mégis ez is a közösség egyik formája azokkal a hívőkkel, akik nincsenek jelen. Amikor bárki a saját földrajzi helyzetén kívüli helyre ad, a közösség egy formáját gyakorolja azokkal, akik nincsenek jelen.

A nyolcadik pontban a következtetést látjuk a 15. versben: *Az Istennek pedig legyen hála az ő kimondhatatlan ajándékáért.*

Mi Isten *kimondhatatlan ajándéka*? Isten a saját Fiát adta ajándékkul, aki szegényé lett, hogy a hívők meggazdagodjanak. Ez a legnagyobb ajándék, amit Isten adhatott. Gondoskodott az üdvösségről, ám ez neki is belekerült valamibe, a Fia életébe. Valóban, s hívő adakozása is belekerülhet valamibe, de ahogy Isten elküldte a Fiát, az ő szeretetének mértékét mutatta a világ iránt (János 3:16), a hívőnek is az adakozással kell bizonyítania szeretetét Isten felé.

II. AZ ADAKOZÁS MÉRTÉKE

Az adakozás bibliai elveiben a második fő kategória azzal foglalkozik, milyen mértékben kellene adnia a hívőnek. Ezt a témát három részre osztjuk: elsőként az ószövetségi elvet nézzük meg, másodszer az újszövetségi elvet, s harmadszor a két elv közötti különbséget.

A. Az ószövetségi elv: a tized

Az ószövetségi elv első részét három területen vitatjuk meg: elsőként a mózesi törvény három tizedét, másodszer a „tárház” tizedet, és harmadszor azokat az Írásokat, amelyek a tizedről tanítanak.

Az ószövetségi elv a tizedre alapult, a tized pedig a mózesi törvényre, ám az újszövetségi hívőhöz semmi köze nincs. Az újszövetségi hívőnek nem a tized alapján kell adakoznia.

1. A mózesi törvényben említett három tized

Az ószövetségi elv első felosztása szerint a mózesi törvény nem csupán megkívánta a tizedet, hanem három különálló tizedet írt le.

a. Lévi törzsének támogatása

Az első tized az volt, hogy tíz százalékot a lévítáknak, Lévi szolgáló, papi törzsének kellett adni a templomi imádat fenntartására. Ezt a tizedet két rész említi a mózesi törvényben. Az első IV. Mózes 18:21-24: *De ímé a Lévi fiainak örökségül adtam minden tizedet Izráelben; az ő szolgálatjokért való osztályrész ez amellyel teljesítik ők a gyülekezet sátorának szolgálatát. És ne járuljanak ezután Izráel fiai a gyülekezetnek sátorához, hogy ne vétkezzenek, és meg ne haljanak. De a lévíták teljesítsék a gyülekezet sátorának szolgálatát, és ők viseljék az ő bűnüket; örökkévaló rendelés legyen a ti nemzetségeiteknél, hogy Izráel fiai között ne bírjanak*

örökséget. Mivelhogy Izráel fiainak tizedét, amit felemelt áldozatul visznek fel az Úrnak, adtam a lévítáknak örökségül: azért végeztem ő felőlök, hogy Izráel fiai között ne bírijanak örökséget.

A második, ugyanerről a tizedről szóló rész V. Mózes 14:27: *A lévítát pedig, aki a te kapuidon belől van, ne hagyd el, mert nincsen néki része, sem öröksége veled.*

A három tized közül az elsőt Lévi törzsének kellett adni, s ennek számos oka volt. A Léviták nem kaptak részt az ígéret földjéből; nem jelöltek ki semmilyen területet a Léviták számára. Ha megnézzünk egy bibliai térképet, ami kijelöli a letelepedett törzsek területeit az ígéret földjén, egyetlen területet sem látunk, amit Lévi törzse kapott volna.

Lévi törzsének más funkciója volt. Ők voltak a papi törzs, és az Írás fennmaradásáért voltak felelősek, új másolatokat készítettek az Írásokról, mivel a régiék elhasználódtak. Felelősek voltak az Írások tartalmának tanításáért Izrael többi tizenegy törzsének. Felelősek voltak azért, hogy gondoskodjanak a templomról és az áldozatokról.

Így ahelyett, hogy saját területet kaptak volna, minden törzs azt az utasítást kapta, hogy úgynevezett „lévita városokat” különítsen el saját törzsi kerületén belül. Lévi törzsének tagjai ezekben a városokban laktak, és betöltötték funkciójukat. Bár léteztek lévita városok, a lévítáknak nem volt saját földjük, ahol bevételt termelhetek volna. Kizárólag a tized biztosította a megélhetésüket. Mivel minden idejüket az Úr munkájában töltötték, nem kellett afelől aggódniuk, hogyan szerezzenek megélhetést maguknak. Az Úrért folyó munkájuk jelentette a megélhetésüket. Így a többi törzs volt felelős a papi törzs támogatásáért az első tized eszközén keresztül.

b. Az ünnepek és áldozatok támogatása

A második tized a maradék kilencven százaléka volt, amit az Úr áldozatainak és ünnepeinek fenntartására kellett adományozni. A második tizedet Mózes V. könyve kétszer említi. Az első hely V. Mózes 12:5-7 és 10-19. Az 5-7. versek így szólnak: *Hanem azt a helyet, amelyet kiválaszt az Úr, a ti Istenetek minden ti törzsetek közül, hogy az ő nevét oda helyezze és ott lakozzék, azt gyakoroljátok és oda menjete. És oda vigyétek egészen égőáldozataitokat, véres áldozataitokat, tizedeiteket, kezeiteknek felemelt áldozatát, mind fogadásból, mind szabad akaratból való adományaitokat, és a ti barmaitoknak és juhaitoknak első fajzását. És ott egyetek az Úrnak, a ti Isteneteknek színe előtt, és örvendeztetek ti és a ti házatok minden népe, kezetek minden keresményének, amelyekkel megáld téged az Úr, a te Istened.*

A 10-19. versek így hangzanak: *Mikor pedig átmertek a Jordánon, és lakozni fogtok azon a földön, amelyet az Úr, a ti Istenetek ad néktek örökségül, és megnyugtat titeket minden ellenségetektől, akik körültek vannak, és bátorsággal fogtok lakozni: Akkor arra a helyre, amelyet kiválaszt az Úr, a ti Istenetek, hogy ott lakozzék az ő neve, oda vigyetek mindent, amit én parancsolok néktek: egészen égőáldozataitokat, véres áldozataitokat, tizedeiteket és kezeiteknek felemelt áldozatát, és minden megkülönböztetett fogadásokat, amelyeket fogadtok az Úrnak. És örvendeztetek az Úrnak, a ti Isteneteknek színe előtt, mind ti, mind a ti fiaitok, és leányaitok, mind a ti szolgálók és szolgálóleányaitok, mind a lévita, aki a ti kapuitokon belől léssen; mert nincs néki része vagy öröksége ti veletek. Vigyázz, hogy a te egészen égőáldozataidat ne áldozd minden helyen, amelyet meglátsz; Hanem azon a helyen, amelyet kiválaszt az Úr a te törzseid közül valamelyikben: ott áldozd a te egészen égőáldozatidat, és ott cselekedjél mindent, amit én parancsolok néked.*

Mindazáltal a te lelkednek teljes kívánsága szerint vágatsz barmot és ehetel húst, minden te kapuidon belől, az Úrnak, a te Istenednek áldásához képest, amelyet ad néked; mind a tisztátalan, mind a tiszta eheti azt, ép úgy mint az őzet és a szarvast. Csakhogy a vért meg ne egyétek; a földre öntsd azt, mint a vizet. Nem eheted meg a te kapuidon belől sem gabonádnak, sem mustodnak, sem olajodnak tizedét, sem barmaidnak és juhaidnak első

fajzását; sem semmi fogadási áldozatot, amelyet fogadsz, sem szabad akarat szerint való adományaidat, sem a te kezdednek felemelt áldozatát; Hanem az Úrnak a te Istenednek színe előtt egyed azokat azon a helyen, amelyet kiválaszt az Úr a te Istened: te és a te fiad, leányod, szolgálád, szolgálóleányod és a lévita, aki a te kapuidon belől van; és örvendezzél az Úrnak, a te Istenednek színe előtt mindenben, amire kezdetet veted. Vigyázz, hogy el ne hagyjad a levitát valameddig élsz a te földeden.

Ebből a részből megtudjuk, hogy ezt a tizedet olyan *helyre* kellett tenni, amit Isten választott meg. Ez a *hely* végül Jeruzsálem lett. Bár az első tizedből nem részesülhettek, hiszen azt annak teljességében a Lévitáknak adták, a második tizedből ehtettek, ám ezzel a tizeddel is a Lévitákra kellett emlékezniük (18. vers). Az első tized teljes mértékben a Lévitákhoz került. A második tizedet a pászka, a pünkösöd, és a sátoros ünnepek alatt vitték el. A második tizedből szabadon részesülhettek, ám ezt a második tizedet is meg kellett osztaniuk a Lévitákkal, akik az ő törzsi területeiken éltek.

A második rész, ami erről a második tizedről szól V. Mózes 14:22-26: *Esztendőről esztendőre tizedet végy a te magodnak minden terméséből, a mely a te meződön terem. És egyed az Úrnak, a te Istenednek színe előtt azon a helyen, a melyet kiválaszt, hogy ott lakozzék az ő neve, gabonádnak, mustodnak, olajodnak tizedét, a te barmaidnak és juhaidnak első fajzását; hogy tanuljad félni az Urat, a te Istenedet minden időben. Ha pedig hosszabb néked az út, hogysesz oda vihetnéd azokat, mivelhogy távol esik tőled az a hely, a melyet az Úr, a te Istened választ, hogy oda helyezze az ő nevét, téged pedig megáldott az Úr, a te Istened: Akkor add el pénzen, és kösd a kezdedbe a pénzt, és menj el arra a helyre, a melyet kiválaszt az Úr, a te Istened; És adjad a pénzt mind azért, a mit kíván a te lelked: ökrökért, juhokért, borért és vidámító italért és mindenért, a mit megáhit néked a te lelked, és egyél ott az Úrnak, a te Istenednek színe előtt, és örvendezzél te és a te házadnak népe.*

Ez a rész is a második tizedről szól, és négy dologra mutat rá. Először is, azon a helyen kellett részesülni a tizedből, amit Isten kijelölt, ami végül Jeruzsálem lett. Másodsor, ebből a második tizedből ehtettek, míg az első tizedből nem. Ebből a tizedből csakis Izrael ünnepei alkalmával ehtettek, ám otthon nem. Harmadsor, ha túl messze laktak ahhoz, hogy magukkal vigyék a termékeket, akkor pénzt is hozhattak. Negyedszer, amikor Jeruzsálembe értek ezen a pénzen azt vehettek, amit csak szerettek volna az ünnep megünnepléséhez; például lisztet, bort és egyebeket, hogy örvendezzenek az Úr előtt.

Ez volt a második tized: a maradék kilencven százalék tíz százalékát tehát arra kellett használniuk, hogy fenntartsák az Úr ünnepeit.

c. A szegények támogatása

A harmadik tized az volt, hogy minden harmadik évben tíz százalékot össze kellett gyűjteniük a szegények javára V. Mózes 14:28-29 szerint: *A harmadik esztendő végén vidd ki annak az esztendő termésének minden tizedét, és rakd le a te kapuidba. És eljön a lévita (a kinek nincsen része és öröksége te veled), és a jövevény, árva és özvegy, a kik a te kapuidon belől vannak, és esznek és megalégesznek, hogy megáldjon téged az Úr, a te Istened a te kezdednek minden munkájában, a melyet végzesz.*

A harmadik tizedet háromévente gyűjtötték, amikor is tíz százalékot a szegények javára fordítottak.

d. Összefoglalás

A törvény alatt a zsidók összes tizede valójában nem tíz százalék volt, hanem hozzávetőleg huszonhárom százalék. Ha ma valaki az ószövetségi tized alapján adakozik, akkor huszonhárom százalékot kellene adnia, nem csak tízet. A mózesi törvény azonban már nincs érvényben, tehát a gyülekezet szentjeire már egy sem vonatkozik ezek közül a tizedek közül.

2. A tárház tized

Az ószövetségi elv második területe a „tárház tized” elve, amit egyes gyülekezetek is tanítanak. A tárház tized elve a következő: minden, amit a gyülekezeti tag ad a helyi gyülekezetének kell adnia, amit elraktároznak a gyülekezeti kincstárban. Ezután a gyülekezet válik a kizárólagos elosztójává mindannak, amit adtak. A tárház tized tanításának alapja Malakiás 3:8-10-ben található: *Avagy az ember csalhatja-e az Istent? ti mégis csaltatok engem. És azt mondjátok: Mivel csalunk téged? A tizeddel és az áldozni valóval. Átokkal vagytok elátkozva, mégis csaltok engem: a nép egészben! Hozzátok be a tizedet mind az én tárházamba, hogy legyen ennivaló az én házamban, és ezzel próbáljatok meg engem, azt mondja a Seregeknek Ura, ha nem nyitom meg néktek az egek csatornáit, és ha nem árasztok reátok áldást bőségesen.*

A Malakiásban található tárház tized fogalma, egy félreértés, miszerint az újszövetségi szent még mindig a tizedfizetés szabálya alatt áll. E szerint az elv szerint a hívőnek nem különböző szolgálatoknak és gyülekezeteknek kell adnia a tíz százalékot, hanem a teljes összeget a helyi gyülekezetnek kell adnia. Az egészet a gyülekezet kincstárában kell tárolni. A gyülekezeti kincstár válik a *tárházzá*, és a gyülekezet a kizárólagos elosztója ezeknek a javaknak.

Vajon valóban ezt tanítja Malakiás? A válasz nyilvánvalóan „nem”. Malakiás mondandójának a mózesi törvény az alapja. Amikor Malakiás prófétált, Izrael a törvény alatt állt, és ily módon a tizedüket a *tárházba* kellett vinniük. A mai hívők azonban nem a törvény, hanem a kegyelem alatt állnak. Malakiás intelmei nem a kegyelmi adakozás elveire alapulnak, hanem a mózesi törvény elveire.

Ráadásul ebben a szövegösszefüggésben a *tárház* a jeruzsálemi zsidó templom, nem pedig a helyi gyülekezet. A *tárház* célja a papok fenntartása volt, nem különböző szolgálatoknak osztották szét az adományokat. A három tizedről szóló rész első részében bemutattuk, hogy az egyik tized a papságnak szolgált, és a templom területén kellett elraktározni. Malakiás a zsidó templomról beszél *tárházként*, nem a helyi gyülekezetéről. Ismétlem, a *tárház* a papok fenntartását szolgálta, és nem szétosztásra váró raktár volt, ahogyan ezt ma teszik. Malakiásban ez a rész nem vonatkozik a mai egyházra. Nem az egyházzal szól, és nem is annak feladatairól.

3. A tized fizetését tanító írásrészek

Az ószövetségi elv felosztásának harmadik részében azokat az Írásokat vizsgáljuk, amelyeket azok használnak, akik a tizedet parancsként próbálják meg érvényesíteni a gyülekezeti szentek számára. Ezt két részben tárgyaljuk: először az újszövetségi Írásokat, másodsor pedig az ószövetségi Írásokat nézzük meg.

a. Újszövetségi írásrészek

Amikor egyes tanítók ráébrednek arra, hogy a tizedet többé sem a mózesi törvény, sem a Malakiásban található rész alapján nem erőltethetik, találunk egy másik módot arra, ahogyan betartathatnák a tized fizetését. Módszerük, hogy rámutatnak: a tizedet az Újszövetség is említi. Azt állítják, hogy mivel a tizedet az Újszövetség is említi, ezért kötelező ma a hívők számára.

A tizedet négy újszövetségi írásrész említi. Az első három nem utal arra, hogy a mai gyülekezeti szenteknek is be kellene tartaniuk a tizedfizetést, hanem arról szólnak, hogy a farizeusok hogyan tartották ezt be. Mindhárom rész az evangéliumokban található: Máté 23:23, Lukács 11:42 és 18:9-12. Ha megnézzük ezt a három evangéliumi utalást, észre vesszük, hogy bár említik a tizedet, ám nem utalnak arra, hogy az újszövetségi hívőnek gyakorolnia kellene ezt, nem a gyülekezeti szentek gyakorlatára utalnak. Sokkal inkább a farizeusok gyakorlatára, és a tized farizeusi gyakorlása a mózesi törvény alatt történt. A mai hívő nem a mózesi törvény alatt áll, hanem kegyelem alatt.

A negyedik hely, amely említi a tizedet, a Zsidókhöz írt levél 7:4-10. Abban a szövegösszefüggésben Lévi törzséről van szó. Az egyház nem Lévi törzse. Ezért ez a rész sem az újszövetségi hívő tizedfizetésére utal.

Az újszövetségben sehol sem találunk a gyülekezeti szentekre vonatkozó tizedfizetési parancsolatot. Bár említik a tizedet, azt sosem az újszövetségi szentek vonatkozásában teszik.

b. Ószövetségi írásrészek

Van még egy írásrész, amit az emberek a tizedfizetés tanítására használnak, I. Mózes 14:17-20-ban: *Minckutánna pedig visszatért Khedorlaomernek és a vele volt királyoknak megveréséből, kiméne ő elébe Sodomának királya a Sáve völgyébe, azaz a király völgyébe. Melkisédek pedig Sáleem királya, kenyeret és bort hozta; ő pedig a Magasságos Istennek papja vala. És megáldá őt, és monda: Áldott legyen Ábrám a Magasságos Istentől, ég és föld teremőjétől. Áldott a Magasságos Isten, a ki kezembe adta ellenségeidet. És tizedet ada neki mindenből.*

Általában a huszadik vers utolsó kifejezésére alapozzák a mondanivalójukat. Ez rámutat arra, hogy Ábrahám tizedet fizetett *egy tizedet mindenből* (amiye ott volt) Melkisédeknek adott. Mivel Ábrahám tette megelőzte a törvényt, azt állítják, hogy a tized nem csupán azokra korlátozódik, akik a törvény alatt állnak, hanem másoktól is elvárt. Valóban ezt tanítja I. Mózes 14:17-20? Valóban jogos példa Ábrahám példája, amelyet a kötelező tizedfizetés elvére használhatnak?

A szövegösszefüggés szerint ez a rész öt dolgot árul el számunkra. Először is, a tized adása Ábrahám szabad akaratán alapult. Ábrahámnak nem parancsolták meg, hogy adjon tizedet Melkisédeknek, ez pusztán Ábrahám szabad akaratán alapult. Másodszor, Ábrahám nem egy gyülekezeti kincstárnak vagy templomi tárháznak adta a tizedet. Egy személynek adta, Melkisédeknek. A harmadik dolog az, hogy nyolcvanéves korában fizette ezt a tizedet. Semmilyen feljegyzés nincs arról, hogy korábban is fizetett volna tizedet, vagy hogy ezt követően is tette volna. Egyszeri alkalom volt ez, nem folyamatos, és nem is ismétlődő. A negyedik, amit megfigyelhetünk, hogy Ábrahám nem a vagyonának vagy bevételeinek tíz százalékát adta, hanem a hadi zsákmányának tizedét, amire az öt király elleni csatában tett szert. Ha tehát arra használják ezt a részt, hogy a tizedfizetést tanítsák, akkor azt is kellene tanítaniuk, hogy először el kell menni a háborúba, hadizsákmányt szerezni, majd ebből tíz százalékot adni. Az ötödik dolog pedig az, hogy ez a rész nem szolgáltat alapot a tizedfizetésre a gyülekezeti szentek számára.

c. Összefoglalás

Az adakozás mértékére vonatkozóan a hívő tekintetében az ószövetségi elv a tized volt. Ám ez semmilyen esetben sem vonatkozik az újszövetségi hívőre.

B. Az újszövetségi elv: a Lélek által vezetett adakozás

A második rész az adakozás mértékével kapcsolatban az, hogy az Újszövetségben szereplő elv nem a tizedre, hanem a Lélek által vezetett adakozásra alapszik. Az újszövetségi elvet két területen vitatjuk meg.

1. Az adakozás új alapja

Az újszövetségi, Lélek által vezetett adakozás elvének első területe az, hogy a hívő nem a törvény alatt áll, hanem a kegyelem alatt. Róma 6:14-ben Pál így írt: *Mert a bűn ti rajtatok nem uralkodik; mert nem vagytok törvény alatt, hanem kegyelem alatt.*

Galátzia 5:18-ban ismét megemlíti ugyanezt: *Ha azonban a Lélektől vezéreltetek, nem vagytok a törvény alatt.*

Pál mindkét részben elsőként azt hangsúlyozta, hogy a hívő többé már nem áll a törvény alatt. A pogányok sosem álltak a törvény alatt, a zsidó hívők pedig, akik korábban a törvény alatt álltak, többé már nincsenek a törvény alatt. Ehelyett két dolog alatt állnak. Először is, a Rómabeliekhez írt rész szerint *kegyelem alatt* vannak. *Kegyelem alatt* lenni azt jelenti, hogy „nincsenek többé a törvény alatt,” így a hívő nem a mózesi törvény alapján ad. A tized mindig is a mózesi törvényre alapult, és abban gyökerezett. Mivel azonban a hívő nincs a mózesi törvény alatt, nem ennek alapján adakozik. A hívő immár a kegyelem alatt van, és kegyelmi adakozást gyakorol, nem „törvény szerinti adakozást”.

Másodszor, a Galátziabeli részben rámutatott arra, hogy amennyiben a hívőt a *Lélek* vezérli, és a hívőket a Lélek vezérli, akkor többé nem állnak a törvény alatt. A hívőnek a Szentlélek iránymutatását kell követnie. Ezért a hívőnek a Lélek által vezetett adakozás szerint kell adnia. A hívőnek kegyelmi adakozást, a Lélek által vezérelt adakozást kell gyakorolnia.

Erre a módszerre jó példát találunk Apostolok Cselekedetei 4:32-35-ben: *A hívők sokaságának pedig szíve-lelke egy vala; és senki semmi marháját nem mondá magáénak, hanem nékik mindenök köz vala. És az apostolok nagy erővel tesznek vala bizonyosságot az Úr Jézus feltámadásáról; és nagy kegyelem vala mindnyájukon. Mert szűkölködő sem vala ő közöttük senki; mert valakik földek vagy házak birtokosai voltak, eladván, elhozák az eladottak árát, És letevék az apostolok lábainál: aztán elosztatott az egyesek közt, a mint kinek-kinek szüksége vala.*

Itt, ebben a részben gyakorlatban is látjuk a kegyelmi adakozást, a Lélek által vezérelt adakozást: úgy adtak, ahogyan vezetve érezték magukat erre; nem létezett kötelező érvényű, specifikus törvény erre vonatkozóan, sem specifikus százalék. Az elv az, hogy a hívő nem a törvény alatt áll, hanem a kegyelem alatt. Ezért a hívőnek kegyelmi adakozást, a Lélek által vezérelt adakozást kell gyakorolnia.

2. A folyamat

Az újszövetségi, Lélek vezérelte, vagy kegyelmi adakozás második területe az I. Korinthus 16:1-2-ben jellemzett folyamat: *Ami a szentek számára való alamizsnát illeti, a miképen Galácia gyülekezeteinek rendeltem, ti is azonképpen cselekedjétek. A hétnek első napján mindenitek tegye félre magánál, amit sikerül összegyűjtenie, hogy ne akkor történjék a gyűjtés, a mikor odamegyek.*

A Lélek vezette, vagy kegyelmi adakozás négy lépésből áll.

a. Rendszeresen

A kegyelem alatti adakozásnak rendszeresen kell történnie, nem véletlenszerűen. A folyamatnak a *hét első napján* kellene történnie, amely szombat napnyugtától a következő vasárnap napnyugtáig tart. Azon a napon a hívő üljön le, és döntse el szisztematikusan, hogy bevételének mely részét adja az Úrnak.

A Lélek vezette, kegyelmi adakozásban az első lépés tehát az, hogy rendszeresen, szisztematikusan kell történnie, s a hét első napján. Annak eldöntése, hogy a bevétel mely részét ajánlja valaki az Úrnak, nem véletlenszerű, hanem szisztematikus döntés kell legyen.

b. Egyénileg

Második lépésként arra mutat rá a kegyelmi adakozással kapcsolatban, hogy egyénileg adakozunk: *mindenitek*. Az adakozás minden egyes hívő számára kötelező. Ebben a részben nem az együttes adakozásról van szó. Ez a vers a tárházi tized elve ellen tanít, ahol is a hívők az összes pénzt egy tárházba adják, és a vének vagy előljárók döntenek el, hogy hogyan osztják azt el. Itt pont az ellenkezőjéről van szó, az adakozásnak egyéninek kell lennie: *mindenitek* (mindegyikötök).

A második lépés két dolgot tanít. Először is azt, hogy az adakozás minden hívő számára kötelező. Másodszor azt, hogy ez nem együttes cselekedet, hanem egyéni. Ez persze nem azt jelenti, hogy az adakozás sosem lehet együttes adakozás; teljesen helyénvaló, ha valaki a pénzét a helyi gyülekezet misszióira adja. A lényeg, ne kizárólag ez a típusú adakozás legyen az, amit az egyén a missziókra fordít. Támogatni kell a helyi gyülekezet missziós programját, ám ha van olyan misszió vagy misszionárius, aki iránt terhet érzünk, s akit anyagilag nem támogat a helyi gyülekezet, akkor az egyén szabad arra, hogy ajándékának egy részét annak a személynek vagy missziónak adja. Az adakozás egyénileg történjen.

c. Titokban

A Lélek vezette adakozás harmadik lépését ebben a kifejezésben találjuk: *tegye félre magánál*. A görög egészen pontosan így fejezi ki: „tegye félre magának.” A harmadik elv a magánkészség, tehát az Úrnak szánt összeget, meghatározott, titkos helyen kell tartani, nem a gyülekezeti kasszában. Miután félretettük a pénzt a titkos helyre, a Szentlélek vezetése szerint tudjuk szétosztani.

A feleségem és én úgy döntöttünk ez ügyben, hogy külön bankszámlát nyitottunk. Két bankszámlánk van, az egyik a működési költségeinkre, innen fizetjük a számláinkat, a másik pedig az, amit „Isten számlájának” nevezünk. Az Úr munkájára félretett pénz nem a gyülekezeti kasszába folyik, hanem Isten számlájára. Ettől kezdve ez Isten pénze, és elköteleztük magunkat arra, hogy ezen az Isten számláján lévő pénzt – akármilyen szükségünk is legyenek esetleg más területen – a Lélek vezetése szerint osztjuk el. Amint félretettük ezt a pénzt, az már Istené. Amikor a helyi gyülekezetben egy bizonyos misszionárius vagy misszió szükségével szembesülünk, nem kell megnéznünk vajon adhatunk-e szükségét kielégítésére. A pénzt már félretettük, az már Isten pénze. Így csak azt kell eldöntenünk, hogy abból a pénzből mennyit adjunk egy adott célra, programra, misszióra, misszionáriusnak vagy helyi gyülekezetnek.

Ez a harmadik lépés: tégy pénzt félre egy magánletébe. Meghatározott, magán, nem nyilvános helyen tárolandó, amit a Lélek vezetése szerint szét lehet osztani.

d. Arányosan

A negyedik lépés az, hogy a Lélek vezette, kegyelmi adakozást arányosan végezzük: *amit sikerül összegyűjtenie*. A Lélek vezette adakozás nem a tizedre alapul. A hívő ne hozzon általános döntést, miszerint tíz százalékot ad, és ennyi. Van úgy, hogy a hívő csak öt százalékot tud adni, és van úgy, hogy tízet. Néha lehet, hogy húsz, harminc, negyven, ötven, vagy akár kilencven százalékot is. Az is előfordulhat, hogy ha minden szüksége ki van elégítve, akár száz százalékot is adhat. Az összeg vagy arány, amelyet a hívő ad, időszakonként változhat. Ez is a Lélek vezette adakozás része; arányosan adakozunk.

e. Összefoglalás

A Lélek vezette, kegyelmi adakozás négy lépése tehát a rendszeresség, az egyéni adakozás, a magánletét, és az arányosság. Az adakozás mértéke időről-időre más lesz, mert Isten a hívőt különböző időszakokban más-más módon áldja meg anyagilag.

C. A két elv közötti különbség

A hívő által adott összeg harmadik részében az ószövetségi elv és az újszövetségi elv közötti különbséget nézzük meg.

Az Ószövetségben a törvény alatt a tized adásának elmulasztása haragot és ítéletet vont maga után, viszont a kegyelem alatt a szabad adakozás elmulasztása a jutalom elmaradásával jár Isten részéről. Az Újszövetség tanítása szerint minél többet ad valaki, annál többet kap.

III. AZ ADAKOZÁSBAN RÉSZESÜLŐK

Az adakozás biblikus elvének harmadik fő kategóriája az adakozásban részesülőkről szól: kinek, vagy milyen célra adjon a hívő? A biblikus adakozásnak öt élvezője van.

A. A hívő családja

A biblikus adakozás első élvezője a hívő családja; a hívő elsődlegesen a családjáért tartozik felelősséggel. A Biblia nem tekint jó szemmel azokra, akik ezen a területen kudarcot vallanak. I. Timóteus 5:8-ban Pál így írt: *Ha pedig valaki az övéiről és főképen az ő házanépéről gondot nem visel: a hitet megtagadta, és rosszabb a hitetlennél.*

Figyeljük meg, hogyan tekintenek arra, aki nem gondoskodik saját családja szükségéről. Pál szerint még akkor is, ha az ilyen ember állítása szerint lelki okokból cselekszik így, egyáltalán nem lelki. Lehet, hogy szóban nem tagadta meg a hitet, ám gyakorlatában és életében *a hitet megtagadta*, hiszen a hit cselekedeteinek része a családunk szükségéről való gondoskodás. Aki nem gondoskodik a családja szükségéről, az, legalábbis a gyakorlatban megtagadta a hitet, s ezért *rosszabb a hitetlennél*.

Hogyan lehet a hívő rosszabb a hitetlennél? A hitetlen ember nem állítja azt, hogy az Úr munkáját végzi, vagy hogy az Úr dicsőségére tesz valamit, ám a hívő ilyeneket állít. Amennyiben azonban a gyakorlati életében tagadja ezt aényt, akkor *rosszabb a hitetlennél*, mert szégyent és gyalázatot hoz az Úrra, akit állítása szerint szolgál.

A hívő tehát a családjáért tartozik elsődleges felelősséggel. Hangsúlyoznunk kell ugyanakkor azt, hogy ez a családja szükségére, nem a vágyaira vonatkozik. Az adakozást sosem szabad feláldozni a vágyak oltárán. Az adakozást a hívő családjának szükségére lehet áldozni, ám a vágyakért nem.

B. A szolgálat munkája

A második adakozásban részesülő a szolgálat munkája, mint például a helyi gyülekezet. A hívőnek kötelessége támogatni azt a helyi gyülekezetet, amihez csatlakozott. Ezt a kötelességet I. Korinthus 9:7-14-ben találjuk: *Kicsoda katonáskodik valaha a maga zsoldján? Kicsoda plántál szőlőt, és nem eszik annak gyümölcséből? Vagy kicsoda legeltet nyáját, és nem eszik a nyájnak tejéből? Vajjon emberi módon beszélem-é ezeket? vagy nem ezeket mondja-é a törvény is? Mert a Mózes törvényében meg van írva: Ne kösd fel a nyomtató ökörnek száját. Avagy az ökrökre van-é az Istennek gondja? Avagy nem érettünk mondja-é általában? Mert mi érettünk íratott meg, hogy a ki szánt, reménység alatt kell szántania, és a ki csépel, az ő reménységében részesnek lennie reménység alatt. Ha mi néktek a lelkieket vetettük, nagy dolog-é, ha mi a ti testi javaitokat aratjuk? Ha egyebek részesülnek a ti javaitokban, mért nem inkább mi? De mi nem éltünk e szabadsággal; hanem mindent eltűrünk, hogy valami akadályt ne gördítsünk a Krisztus evangélioma elé. Nem tudjátok-é, hogy a kik a szent dolgokban munkálkodnak, a szent helyből élnek, és a kik az oltár körül forgolódnak, az oltárral együtt veszik el részüket? Ekképen rendelte az Úr is, hogy a kik az evangéliomot hirdetik, az evangéliomból éljenek.*

Ezekben a versekben Pál azt hangsúlyozza, hogy a szolgálónak joga van *az evangéliumból élni*. A 11. versben egyértelműen leírja ezt az elvet: aki lelki dolgokat vet, annak abszolút jogában áll, hogy ebből anyagi dolgokat arasson. A hívőknek kötelessége támogatni a szolgálat munkáját, és ebben az esetben különösképpen a helyi gyülekezet munkáját.

Akik eleget tettek ennek a kötelezettségnek, és támogatták a szolgálat munkáját, példájuk a Filippi 4:10-16-ban található: *Felette igen örültem pedig az Úrban, hogy immár valahára megújultatok az én felőlem való gondviseléseitekben; mely dologban gondoskodtatok is, de nem volt alkalmatok. Nem hogy az én szükölködésemmre nézve szólnék; mert én megtanultam, hogy azokban, a melyekben vagyok, megelégedett legyek. Tudok megaláztatni is, tudok*

bővölködni is; mindenben és mindenekben ismerős vagyok a jóllakással is, az éhezéssel is, a bővölködéssel is, a szűkölködéssel is. Mindenre van erőm a Krisztusban, a ki engem megerősít. Mindazáltal jól tettétek, hogy nyomorúságomban részesekké lettetek. Tudjátok pedig ti is, Filippibeliek, hogy az evangéliom hirdetésének kezdetén, mikor Macedóniából kimentem, egyetlen egyház sem volt részes velem a kölcsönös adásban és vevésben, csak ti egyedül: Mert már Thessalónikában is, egyszer is, másszor is, küldtetek nékem szükségemre.

A filippibeliek jól példázzák azokat, akik eleget tettek ennek a kötelezettségnek, és támogatták a szolgálat munkáját. A filippibeli helyi gyülekezet támogatta a Pál által végzett szolgálat munkáját, vagyis az új gyülekezetek alapítását. Tehát támogatnunk kell a szolgálat munkáját, különösen a helyi gyülekezet munkáját.

A helyi gyülekezet keretein belül vannak egyének, akiket szintén támogatni kell. Ide tartoznak a misszionáriusok vagy az evangélisták, ahogyan erre II. Korinthus 8:1-9:15 rámutat.

Szintén a helyi gyülekezet keretein belül I. Timóteus 5:17-18 szerint a pásztor is támogatni kell: *A jól forgolódo presbiterek kettős tisztességre méltattassanak, főképpen a kik a beszédben és tanításban fáradoznak. Mert azt mondja az Írás: A nyomtató ökörnek ne kösd be a száját; és: Méltó a munkás a maga jutalmára.*

Az a pásztor, aki tanító előljáró *kettős tisztességre méltasson*. Az itt használt görög szó a *tisztességre* nem a megszokott szó, hanem egy pénzügyi kifejezés, amelynek jelentése „ellenszolgáltatás”. A pásztor vagy a tanító előljáró tehát méltó a kettős ellenszolgáltatásra. Ha Pál szavait komolyan vesszük, a pásztornak a gyülekezeti tagok átlagbevételeinek dupláját kellene kapnia.

Az adakozás második élvezője tehát a szolgálat munkájának kell lennie. Ide tartozik a helyi gyülekezet munkája, a misszionárius, az evangélista, és az adott gyülekezet pásztorai és tanító vénéjei.

C. Zsidó missziók

A biblikus adakozás harmadik élvezője az előző ponthoz kapcsolódik. A misszióknak történő adakozásban a hangsúlyt a zsidó missziókra kellene helyezni. A Biblia két kategóriára bontja a missziókat. Az amerikai egyházak is két kategóriára bontották a missziókat, amelyek a hazai és külhoni missziók, ám az Írás nem ezt a két kategóriát használja. A két Írásban szereplő kategória a zsidó missziók és a pogány missziók (Galátzia 2, Róma 11, Apostolok Cselekedetei 15).

Mivel kétféle misszió van, a hangsúlyt a zsidó missziókra kell fektetni, különösen a pogány hívők részéről. Ez derül ki Róma 15:25-27-ből: *Most pedig megyek Jeruzsálembe, szolgálván a szenteknek. Mert tetszett Macedóniának és Akhájának, hogy a Jeruzsálembeli szentek szegényei részére némileg adakozzanak. Mert tetszett nekik, és tartoznak is vele. Mert ha a pogányok azoknak a lelki javaiban részesültek, tartoznak nekik viszont szolgálni a testiekben.*

Ebben a részben Pál olyasvalamire építkezik, amit Efézus 2:11-3:6-ban ír. Eléggé részletesen rámutatott arra, hogy a pogány hívők a zsidó lelki áldások részeseivé váltak. Mivel a zsidó lelki áldások részeseivé váltak, Pál szerint a pogány hívők tartoznak a zsidóknak, különösképpen pedig a zsidó hívőknek. Úgy tölthetik be, vagy úgy elégíthetik ki adósságukat, hogy anyagi javaikban osztoznak a zsidó hívőkkel. Pogányokként *azoknak a lelki javaiban részesültek*, s most úgy egyenlíthetik ki tartozásukat, hogy anyagi javakat adnak a zsidó hívőknek. Ezért kellene minden helyi gyülekezetnek valamiféle zsidó missziós szervezetet támogatniuk missziós költségvetésükből, s így eleget tenni kötelezettségüknek.

Amit Pál itt tanít, az összecseng azzal, amit korábban Róma 1:16-ban mondott: *Mert nem szégyenlem a Krisztus evangéliomát; mert Istennek hatalma az minden hívőnek idvességére, zsidónak először meg görögnek.*

Az evangélium *először a zsidónak* szól, s ez az elv mind az aktív, mind pedig a passzív evangelizálásra vonatkozik. Az aktív evangelizálás az, amikor valaki az evangélista munkáját

végzi. Pál ezt tette végig Apostolok Cselekedetei könyvében. A pogányok apostola volt, ám az aktív evangelizálás során mindig *először a zsidókhöz* ment. Másodszer, a Róma 1:16-ban található elv a passzív evangelizálásra is igaz. A passzív evangelizálás az, amikor valaki támogatja azokat, akik az evangelizálás munkáját végzik, s ez Róma 15. lényege. Az *először a zsidónak* elve a passzív evangelizálásra is vonatkozik. A misszionárius adakozásban tehát hangsúlyozni kellene a zsidó missziókat.

Ha helyi gyülekezetünk nem támogatja a zsidó missziókat, bátorítsuk őket arra, hogy fontolják meg legalább egy zsidó misszionárius támogatását a sok közül, akik a missziós mezőn dolgoznak, és foglalják be őket a missziós költségvetésbe. Ha az egyéni hívő még nem támogat egy zsidó missziót, imádkozzon az Úrhoz, kérje útmutatását arra nézve, hogy melyik zsidó missziót támogassa rendszeresen.

Az adakozás harmadik elfogadója tehát a zsidó misszionárius, aki a zsidó evangelizálás és tanítványozás munkáját végzi.

D. A bibliatanító

Az adakozás negyedik élvezője Galátzia 6:6 szerint a bibliatanító kell legyen: *A ki pedig az ígére taníttatik, közölje minden javát tanítójával.*

Akit tanítanak az Igére, köteles anyagi javaival támogatni tanítóját. Lehet az a pásztor, a vasárnapi iskolás tanító, a tanítványozó, valaki, aki a televízióban vagy rádióban tanítja a Bibliát, vagy akár CD-n. Ha valaki az Igét egy adott személytől vagy szervezettől tanulja, akkor köteles megosztani anyagi javait azzal a bibliatanítóval.

E. A szükséget szenvedő testvér

Az adakozás ötödik élvezője a szükséget szenvedő testvér Jakab 2:15-17 szerint: *Ha pedig az atyafiak, férfiak vagy nők, mezítelenek, és szűkölködnek mindennapi eledel nélkül, és azt mondja nekik valaki ti közületek: Menjetek el békességgel, melegedjete meg és lakjatok jól; de nem adjátok meg nekik, a mikre szüksége van a testnek; mi annak a haszna? Azonképpen a hit is, ha cselekedetei nincsenek, megholt ő magában.*

Az adakozás ötödik alanya az a testvér, aki az irányításán kívül eső körülmények miatt szükséget szenved. Ha egyszerűen elutasítja azt, hogy dolgozzon, akkor az ilyen ember felé nincs kötelezettségünk. Ha valamilyen okból elveszítette a munkáját, ha valamiképpen anyagilag ellehetetlenült, és szükséget szenved, akkor megfelelő alanya az Isten számlájára történő adakozásnak. Lehet, hogy erre egyesek nem a szolgálat javára történő adakozásként tekintenek, ám a szükséget szenvedő testvérnek szolgálni igenis már önmagában is szolgálat. Ebben az esetben természetesen nem kérhetünk az adóból leírható igazolást. Az ilyen esetekben nem tudjuk levonni az összeget az adóinkból. Még azok is ebbe a kategóriába tartoznak, akik szemináriumba (bibliaiskolába) járnak. Hálás vagyok azért, hogy bibliaiskolás éveim alatt voltak olyan emberek, akik hajlandóak voltak segíteni, gondoskodtak a szükségeimről, bár ezt nem tudták levonni az adóikból. Ez olyan módja az adakozásnak, amiért nem jár az adóból leírható igazolás. Az adakozás jogos, ötödik élvezője a szükséget szenvedő testvér.

BEFEJEZÉS

Ezek az adakozás biblikus elvei, és ügyelnünk kell arra, hogy azokat az elveket használjuk, amelyek az újszövetségi adakozásra vonatkoznak. Nem tudom eléggé hangsúlyozni, hogy a hívő nem a mózesi törvény alatt áll. A hívők nem a tized alapján adnak, hanem az újszövetségi elv alapján, ami a kegyelmi, vagy Lélek vezette adakozás.